

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітню програму «Туризм» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування

Освітня програма «Туризм» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, розроблена колективом кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму Вінницького національного аграрного університету, є актуальною, включає всі необхідні складові та відповідає суспільним потребам щодо підготовки кваліфіковано фахівця з туризму.

ОП чітко визначає мету, завдання та технології організації освітнього процесу, оцінку якості підготовки здобувачів, містить спеціальні компетенції та очікувані результати, що відображають вимоги до фахівця ринку туристичних послуг. ОП містить блок вибіркових дисциплін, що підтверджує студентоцентричний підхід до організації навчання здобувачів. Здобувши передбачені програмою компетентності випускники бакалаврату будуть здатні креативно мислити, комунікувати, швидко реагувати на зміни та якісно вирішувати поставлені задачі.

Професійні компетентності мають практичний характер і можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх фахівців з туризму.

З метою врахування сучасних регіональних потреб туристичної галузі у поглибленому дослідженні етнічної складової Поділля пропонується розширити вибірковий блок освітньою компонентою «Еногастротуризм».

Загалом є підстави вважати, що рецензована освітня програма, на нашу думку, відповідає вимогам та визначеним в ній науковим, практичним та освітнім характеристикам. Вона може бути рекомендована для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 Сфера обслуговування у Вінницькому національному аграрному університеті.

Директор департаменту маркетингу міста
та туризму м. Вінниця

Олександр ВЕШЕЛЕНІ

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Туризм»
першого (бакалаврського) рівня
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»
спеціальності 242 «Туризм»
Вінницького національного аграрного університету

Освітньо-професійна програма «Туризм» в Вінницькому національному аграрному університеті зорієнтована на вирішення професійних завдань розвитку здібностей бакалавра з туризму на основі застосування комплексу дисциплін професійного спрямування, що формують у студентів навички та знання в сфері туризму, з врахуванням регіонального аспекту – розвитку сільського зеленого туризму.

Акцент освітньої траєкторії сконцентровано на оволодінні теоретичними знаннями і практичними навичками та розроблення нових форматів і концепцій туристичного обслуговування в Україні та Вінницькому регіоні.

Ознайомлення з навчальним планом, змістом навчально-методичного забезпечення освітніх компонент, дозволяє стверджувати, що освітньо-професійна програма «Туризм» за своєю структурою та змістовим наповненням достатньою мірою сприятиме забезпеченню результатів навчання відповідно до запитів сьогодення – розвитку внутрішнього туризму, як формату постковідного туризму та туризму під час повномасштабного вторгнення.

В умовах зростання ролі сільського (зеленого) туризму як одного з ключових напрямів сталого розвитку, виникає об'єктивна потреба у фахівцях, здатних адаптувати міжнародні стандарти готельної індустрії до умов місцевих туристичних практик. Одним із ефективних механізмів професійної підготовки таких фахівців є впровадження в навчальний процес вибіркової компоненти «Міжнародна готельна індустрія».

Дисципліна має на меті не лише ознайомлення студентів з глобальними моделями організації готельного господарства, а й формування здатності інтегрувати передовий міжнародний досвід у сферу гостинності сільських територій, з урахуванням локальних культурних, економічних та екологічних умов.

Підсумовуючи вищевказане, дана освітня програма повністю відповідає сучасним вимогам підготовки фахівців з туризму і рекомендована до впровадження в освітній процес.

Директор
Туристичної агенції
«Vibe to fly»

*на освітньо-професійну програму «Туризм»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»
спеціальності 242 «Туризм»
першого (бакалаврського) рівня
Вінницького національного аграрного університету*

Якісна підготовка фахівців у галузі туризму займає важливе місце задля створення позитивного іміджу регіону та країни в цілому. Адже, такі програми повинні забезпечувати набуття знань та умінь, які вимагають від працівників мипотенційні роботодавці.

Освітньо-професійна програма «Туризм» є сучасною та повністю відповідає актуальним вимогам і динаміці туристичної індустрії. Вона охоплює не лише фундаментальні теоретичні аспекти, але й ключові практичні дисципліни, які є критично важливими для успішної роботи: організація туристичних подорожей, організація екскурсійної діяльності, туроперейтинг, маркетинг у туризмі, економіка туризму тощо. Це формує міждисциплінарний світогляд майбутнього фахівця.

Особливу цінність має значна кількість практичних компонентів, які закладені у програму. Навчальні та виробничі практики, передбачені програмою, дають студентам реальну можливість застосувати отримані знання на практиці в туристичних агенціях, готелях та туроператорських компаніях. Це значно підвищує рівень професійної підготовки випускників, скорочує період їхньої адаптації до робочого місця і сприяє формуванню необхідних навичок для успішного працевлаштування. На мій погляд для активних студентів була б цікавою дисципліна «Стартап-менеджмент у туризмі», яка дозволяє набутти навички для створення, розвитку та управління інноваційними бізнес-ідеями й проєктами в туристичній галузі, що здатні вирішувати актуальні проблеми ринку. Такий курс відповідає потребам ринку праці, тенденціям розвитку туристичної освіти та пріоритетам національної політики у сфері підтримки малого та середнього бізнесу.

Як керівник туристичної агенції, я маю можливість оцінювати рівень підготовки молодих фахівців, які приходять на ринок праці, тому вважаю, що освітньо-професійна програма «Туризм» є ефективним інструментом для підготовки кваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців. Рекомендую її для здобуття вищої освіти тим, хто прагне побудувати успішну кар'єру в туристичній галузі, оскільки вона надає міцну базу для професійного зростання як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Загалом є підстави вважати, що дана освітня програма відповідає освітньо-кваліфікаційній характеристиці підготовки фахівців з туризму і рекомендована до впровадження в освітній процес.

Директор туристичної
агенції «Кругосвітка»
ФОП Пшенична О.В.

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

*на освітньо-професійну програму «Туризм»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»
спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
першого (бакалаврського) рівня*

Вінницького національного аграрного університету

Якісна підготовка фахівців у сфері туризму та гостинності є визначальним чинником розвитку туристичної галузі та формування позитивного іміджу країни. Важливим завданням освітньо-професійних програм є забезпечення здобувачів вищої освіти знаннями та практичними навичками, які відповідають сучасним вимогам ринку праці та очікуванням роботодавців. Якісна підготовка фахівців у галузі туризму є ключовою для розвитку індустрії та забезпечення її конкурентоспроможності. Освітньо-професійна програма «Туризм» демонструє глибоке розуміння сучасних вимог ринку праці та надає здобувачам необхідні знання та вміння для успішної кар'єри.

Освітньо-професійна програма «Туризм» спеціальності 242 «Туризм і рекреація» зорієнтована на формування компетентностей, необхідних для професійної діяльності майбутніх бакалаврів у сфері туризму. Вона поєднує ґрунтовну теоретичну базу з практичною підготовкою, що забезпечує конкурентоспроможність випускників у різних сегментах туристичного ринку.

З огляду на специфіку туристично-готельної сфери, де провідну роль відіграють якісна комунікація з клієнтами, вміння працювати в мультикультурному середовищі, налагоджувати партнерські відносини та вирішувати конфліктні ситуації, вважаю за доцільне переведення дисципліни «Комунікативний менеджмент» до обов'язкової складової підготовки фахівців.

Володіння комунікативними технологіями, навичками управління персоналом та ефективної взаємодії з клієнтами є запорукою успіху майбутніх спеціалістів. Переведення курсу в обов'язкову компоненту освітньої програми «Туризм» сприятиме формуванню у випускників високого рівня професійних компетентностей, що відповідають реальним потребам роботодавців та тенденціям розвитку індустрії гостинності.

Загалом, освітньо-професійна програма «Туризм» відповідає сучасним вимогам підготовки фахівців та рекомендована до подальшої реалізації з урахуванням зазначених пропозицій.

Директор готельно-ресторанного
комплексу «Затишок», к.п.н.

Світлана ДМИТРЕНКО

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Туризм»
спеціальності 242 Туризм і рекреація
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Вінницького національного аграрного університету

Рецензована освітньо-професійна програма «Туризм» розроблена для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Туризм і рекреація» на основі Стандарту вищої освіти, враховує сучасні вимоги до працівників сфери туризму і рекреації, регламентує цілі та зміст освітнього процесу, а також із врахуванням регіональних потреб.

Мета освітньо-професійної програми полягає у підготовці висококваліфікованих спеціалістів з туризму і рекреації, з набуттям загальних і фахових компетентностей та вмінням розв'язувати задачі дослідницького, інноваційного та управлінського характеру для успішного здійснення економічної, організаційно-управлінської та виробничо-технологічної діяльності у сфері рекреації та сільського (зеленого) туризму.

Основний фокус освітньо-професійної програми – спеціальна освіта в сфері туризму і рекреації, яка спрямована на формування та розвиток професійної компетентності для провадження діяльності в сфері рекреації з урахуванням тенденцій та перспектив розвитку туризму та створення конкурентоспроможного на внутрішньому і світовому ринках продукту сільського (зеленого) туризму.

Вдале поєднання обов'язкової компоненти та вибіркової компоненти спрямовано на виховання у здобувачів стійкої потреби до саморозвитку та самовдосконалення як професіоналів високого рівня компетентності та відповідальності.

З метою підкреслення особливостей реалізації освітньо-професійної програми доцільно в межах обов'язкових компонент виділити дисципліну, що забезпечить опанування здобувачами компетенцій з розвитку спеціалізованих видів туризму – видів туризму, які базуються на використанні потенціалу сільських територій.

Освітньо-професійна програма «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відображає сучасні вимоги до фахівців сфери туризму і рекреації, відповідає основним критеріям якості вищої освіти та може бути впроваджена в освітній процес.

Директор туристичної агенції
Вікторія-ТУР»

Леся ЛОНСЬКА

Фізична особа-підприємець Макарова Дар'я Юріївна

юр.адреса: м.Вінниця, вул. А.Іванова, б.9, кв.8
факт.адреса: м.Вінниця, вул.Магістратська, 65
тел/факс :0432/ 56-24-95
ідент.код 2968104049
р/р 26003233013901 в ПАТ «Укрсиббанк»
МФО 351005

банківська гарантія «ІЗІ ФІНІНС» № Г-191118 від 18.11 2019р

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 242 «Туризм і рекреація»

Якісна підготовка фахівців у галузі туризму займає важливе місце задля створення позитивного іміджу регіону та країни в цілому. Адже, такі програми повинні забезпечувати набуття знань та умінь, які вимагають від працівників потенційні роботодавці.

Освітньо-професійна програма «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 242 «Туризм» спрямована на вирішення професійних навичок та здібностей бакалавра з туризму на основі застосування комплексу дисциплін навчальних та виробничих практик, що забезпечують програмні результати навчання та необхідні компетентності.

Основний акцент зосереджено на оволодінні теоретичними знаннями і практичними навичками для досягнення професійних фахових здібностей щодо подальшого удосконалення якості освітнього процесу та в подальшому змоги майбутнім фахівцям відповідати запитам та критеріям роботодавців в сфері туризму.

Щодо пропозицій, з огляду на необхідність, для подальшого удосконалення якості навчання майбутніх фахівців в сфері туризму необхідно більше залучати здобувачів до практичної складової. Для покращення якості освітньо-професійної програми варто доповнити обов'язкові компоненти дисциплінами, що пов'язані з інформаційними системами в туризмі.

Загалом є підстави вважати, що дана освітня програма відповідає освітньо-кваліфікаційній характеристиці підготовки фахівців з туризму і рекомендована до впровадження в освітній процес.

Директор туристичної
агенції «Шана Тревел»

Дар'я МАКАРОВА

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Туризм»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю ІЗ «Туризм та рекреація» галузі знань І Транспорт та послуги
у Вінницькому національному аграрному університеті

Освітньо-професійна програма «Туризм», яка реалізується у Вінницькому національному аграрному університеті відповідає вимогам Стандарту вищої освіти, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України № 1068 від 04.10.2018 року для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Включає вичерпний перелік загальних та фахових компетентностей, програмних результатів навчання та визначених закладом вищої освіти, що підкреслюють унікальність ОПП.

Структура освітньо-професійної програми «Туризм» є логічно вибудованою та послідовною, гармонійно поєднує обов'язкові й вибіркові освітні компоненти, враховує необхідну кількість кредитів та передбачає ефективні форми підсумкового контролю. Програма забезпечує глибокий професійний підхід до практичної підготовки фахівців, що підтверджується достатнім обсягом кредитів. Однією з сильних сторін програми є обов'язкові та вибіркові компоненти, які формують у здобувачів знання, вміння та компетентності, необхідні для дослідження туристично-рекреаційного потенціалу регіону, України та світу. Це дозволяє досягти відповідного ступеня вищої освіти та забезпечити опанування переліком компетентностей здобувача.

Підготовка здобувачів ОПП «Туризм» у Вінницькому національному аграрному університеті спрямована на забезпечення готовності випускників до економічної, організаційно-управлінської та виробничо-технологічної діяльності у сфері туризму та рекреації. Особлива увага приділяється розвитку сільського зеленого туризму, що сприятиме популяризації в першу чергу Вінницького регіону.

В якості рекомендації пропонується посилити екологічну складову освітньо-професійної програми «Туризм», що дозволить врахувати глобальні виклики кліматичних змін та потребу в збереженні природного середовища як основи туристичної та рекреаційної діяльності, оскільки, у вивченні сільського (зеленого) туризму, цей напрям туризму досить чутливий до екологічних чинників.

В цілому, освітньо-професійна програма «Туризм» відповідає встановленим вимогам, забезпечує якісний, комплексний та збалансований підхід до підготовки майбутніх фахівців, які володітимуть усіма необхідними компетентностями для успішного працевлаштування.

Завідувач кафедри туризму та
готельно-ресторанної справи НУВГП,
гарант ОПП «Туризм», к.е.н., доцент

С.І. Коротун

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Туризм»

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю ІЗ «Туризм та рекреація»
галузі знань І Транспорт та послуги
у Вінницькому національному аграрному університеті

Як представник практичного туристичного середовища, що працює в галузі сільського зеленого туризму, з приємністю ознайомила з оновленою освітньо-професійною програмою «Туризм» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня. Слід зазначити, що документ структурований, логічно побудований, відповідає сучасним вимогам ринку туристичних послуг, а також демонструє чітке розуміння розвитку територіальних пріоритетів у контексті сталого розвитку регіонів України.

Особливо хочу відзначити наявність у програмі акцентів на екологічну відповідальність, збереження культурної спадщини, розвиток локальних туристичних продуктів, що є вкрай важливими у сфері сільського туризму. Поєднання знань з рекреаційного природокористування, організації родісвих заходів, управління якістю послуг, а також дисциплін, пов'язаних з цифровими інструментами просування, дає змогу готувати фахівців, здатних не лише теоретично володіти знаннями, а й ефективно втілювати їх у реальних умовах місцевих громад.

З практичної точки зору, вкрай важливо, що програма передбачає формування таких професійних компетентностей, як: розробка авторських туристичних продуктів, проведення екскурсій, управління малими туристичними об'єктами, взаємодія з територіальними громадами та локальними виробниками. Саме таких фахівців бракує сьогодні сільському туризму – тих, хто мислить системно, володіє інструментами маркетингу й сервісу, але не втрачає зв'язку з особливостями розвитку регіону та природним середовищем.

Зважаючи на зростаючий попит на індивідуальні, екологічно відповідальні туристичні пропозиції з врахуванням особливостей розвитку сільських

територій, вважаю доцільним посилити блок вибірових дисциплін курсом, що пов'язаний з гостинністю в агротуризмі.

Загалом, освітньо-професійна програма «Туризм» відповідає актуальним потребам галузі, є адаптованою до регіональних особливостей і відкриває широкі можливості для формування фахівців, що працюватимуть в сільському зеленому туризмі, перетині культури, природи й локальної ідентичності.

Рекомендую програму до реалізації та підтримую її подальший розвиток.

Етнопростір «Садиба Остапа»,
ГО «Зелений Рай» с. Княжа Кришчія
Черкаська область

Ольга ОСТАПЕНКО